

SOUHRN

Tématem disertační práce je výživový stav seniorů žijících v institucích. Nutriční stav je důležitou charakteristikou zdraví, zejména pak je významný u vulnerabilních – zranitelných skupin populace, mezi které senioři patří.

Pro naši studii byly vybrány domovy důchodců v Teplicích, Dubí a Mostě. Kritériem pro účast seniora byl věk 65+ a absence akutního nebo jiného onemocnění s kachektizujícími důsledky, včetně nádorového onemocnění. Z těchto klientů byl vybrán každý druhý. Celkem se studii zúčastnilo 254 respondentů (183 žen a 71 mužů). Sběr dat v domovech pro seniory probíhal ve spolupráci s hlavními a staničními sestrami. Ze zdravotní dokumentace byly získány údaje o aktuální medikaci a informace o chorobách respondentů. Pro vyšetření nutričního stavu byl použit kompletní dotazník MNA (Mini Nutritional Assessment). Respondentům byly odebrány vzorky krve pro zjištění markerů malnutrice (albumin, prealbumin, transferin, urea a kreatinin).

Data byla statisticky analyzována dvouvýběrovým t-testem, Fischerovým přesným oboustranným testem pro kontingenční tabulky a Chí kvadrát testem nezávislosti v kontingenční tabulce. Za statisticky významné byly považovány výsledky $p \leq 0,05$.

V dobrém výživovém stavu bylo dle MNA 38,8% osob, 50,8% bylo v riziku malnutrice a 10,4% bylo v malnutrici, a to více žen než mužů. MNA kategorie pozitivně korelovala s nezávislostí ($r = 0,56$; $p < 0,001$), psychickým stavem ($r = 0,54$; $p < 0,001$), mobilitou ($r = 0,46$; $p < 0,001$), obvodem lýtky ($r = 0,42$; $p < 0,001$), BMI ($r = 0,37$; $p < 0,001$) a schopností samostatně se najíst ($r = 0,37$; $p < 0,001$).

Průměrné biochemické hodnoty všech sledovaných ukazatelů se nacházely v referenčních mezích a snižovaly se se zhoršujícím se nutričním stavem. Hladina sérového albuminu byla zjištěna v rozmezí 35,0-50,0 g/l u 69,7% souboru a hodnota < 35 g/l u 30,3% seniorů. Psychofarmaka užívalo 42,3 % vyšetřených mužů a 59% vyšetřených žen.

Výsledky studie potvrzují, že institucionalizovaní senioři jsou ohroženi horším nutričním stavem a toto téma tak vyžaduje plnou pozornost.